

TŘI PRASÁTKA

aneb jak si ochránila
domeček heslem



KYBERCENTRUM

Centrum kybernetické bezpečnosti, z.ú.



**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Vydání elektronické knihy Kyberpohádky II bylo podpořeno v rámci realizace projektu
„National Coordination Centre in the Czech Republic“, project number: 101127941



NCC-CZ
CZECHIA CYBERSECURITY
COORDINATION CENTRE



TŘI PRASÁTKA

aneb jak si ochránila
domeček heslem



Centrum
Kybernetické
Bezpečnosti



Tři prasátka

aneb jak si ochránila domeček heslem

Byla jednou tři malá prasátka, tři bratříčkové. Všechna byla stejně veliká, kuřatoučká a růžovoučká, se stejně zakroucenými ocásky.

Dokonce i jména měla velmi podobná: první se jmenovalo Nif-Nif, druhé Nuf-Nuf a třetí Naf-Naf.

Celé léto hopsala v zelené trávě, prohřívala se na sluníčku nebo se rozvalovala v loužích.

Ani se nenadála a přišel podzim.

Sluníčko už tolik nehřálo, listí na stromech úplně zežloutlo a nad lesem se táhly těžké šedivé mraky.

Jednoho dne se Naf-Naf probudil a řekl svým bratrům: „Je čas chystat se na zimu. Strašně jsem v noci promrzl. Bez domečku zimu nepřežijeme. Víte co? Postavíme si společně teplý a bezpečný dům a v něm přezimujeme.“

Ale bratříčkům se do práce nechtělo. V posledních teplých podzimních dnech je přece mnohem lepší běhat po louce a hrát si než kopat zem a nosit kameny. „Času dost! Než přijde zima...My si ještě budeme hrát,“ řekl Nif-Nif a udělal kotrmelec.

„Až bude třeba, postavím si dům sám,“ řekl Nuf-Nuf a uvelebil se v louži.

„Já také,“ přidal se Nif-Nif.

„Jak chcete, postavím si tedy dům sám,“ řekl Naf-Naf, „nebudu na vás čekat.“

Zima se kvapem blížila a venku bylo stále chladněji. Ale Nif-Nif a Nuf-Nuf nespíchali. Nechtěli na práci ani pomyslet. Zaháleli od rána do večera. Jen hopsali a skákali a hráli si tak, jak už si umějí hrát prasátka.

„Dnes si naposledy pohrajeme,“ říkali, „a zítra se dáme do práce.“

Ale druhého dne povídali totéž. A teprve, až když si obě prasátka všimla, že velká louže vedle cesty je ráno docela zamrzlá, tak konečně začala pracovat.

Všichni tři bratříčkové se domluvili, že si nejprve postaví ke svým domečkům bezpečný plot. Začali pracovat a brzy měli hotovo. Na vstupní branku si dali bezpečnostní zámek na heslo. Teď jim zbývalo ještě postavit domečky. Jenže Nif-Nif a Nuf-Nuf už se cítili velmi unavení, a tak vymýšleli, jak stavbu domečku ošidit, aby byl brzy hotový.

Nif-Nif si řekl, že nejsnadněji a nejrychleji postaví dům ze slámy. Ani se s nikým neporadil a začal stavět. Večer už jeho slaměná chaloupka stála. Položil na střechu ještě poslední stéblo slámy, a protože se mu jeho domeček strašně líbil, vesele si zpíval:

*„Projdi třeba světa půl, světa půl, světa půl,
nenajdeš dům jako můj, jako můj, jako můj.“*

Šel k Nuf-Nufovi a cestou si zpíval tuhle písničku.

Nuf-Nuf chtěl domeček postavit také co nejrychleji, aby už měl tu nudnou a ani trochu zajímavou práci za sebou. Nejdříve chtěl stejně jako bratříček stavět dům ze slámy. Potom si ale řekl, že do takového domečku bude v zimě foukat, a proto se rozhodl, že si postaví pevný a teplý dům z větvíček a tenkých proutků. A jak řekl, tak i udělal.

Zatloukl do země kůly, na ně položil proutí, na střechu nanosil suché listí a večer stál i jeho dům.

Nuf-Nuf ho pyšně několikrát obešel a zazpíval si:

*„Můj domek je postaven, postaven, postaven,
nebojím se bouřky v něm, bouřky v něm, bouřky v něm.“*

Sotva dozpíval písničku, už tu byl Nif-Nif.

„Tak vidíš, i tvůj dům je již postaven!“ řekl Nif-Nif bratříčkovi. „Říkal jsem přece, že obydlí na zimu bude rychle hotové! Teď máme spoustu času a můžeme dělat vše, nač si jen vzpomeneme!“ Po pár dnech skotačení si prasátka vzpomněla na svého bratříčka.

„Půjdeme k Nuf-Nufovi a podíváme se, jaký on si postavil dům,“ řekl Nuf-Nuf, „nějak moc dlouho jsme ho neviděli!“ „Ano, pojďme se podívat!“ souhlasil Nif-Nif. A bratři se rozběhli k místu, kde stavěl dům jejich třetí bratříček.

Naf-Naf měl již několik dnů plné ruce práce se svou stavbou. Tahal kameny, míchal beton a beze spěchu si stavěl pevný dům, který ho měl ochránit před větrem, deštěm i mrazem.

A aby na něho nemohl vlk ze sousedního lesa, zasadil těžké dubové dveře, které se zavíraly na závoru.

Nif-Nif a Nuf-Nuf našli bratra v plné práci.

„Co to stavíš?“ zvolali současně překvapení Nif-Nif a Nuf-Nuf. „Co to má být? Dům pro prasátko nebo pevnost?“ ptali se ho.

„Dům, ve kterém bude bydlet prasátko, musí být jako pevnost!“ odpověděl jim klidně Naf-Naf a pokračoval v práci. „Snad se nechystáš s někým válčit?“ vesele zachrochtal Nif-Nif a mrkl na Nuf-Nufa.

A oba dva se tak rozesmáli, že jejich pískání a chrochtání bylo slyšet daleko široko.



Naf-Naf jakoby nic dál stavěl z kamenů stěnu svého domu a pod nos si broukal písničku:

*„Já jsem chytré prasátko, prasátko, prasátko,
dům postavím zakrátko, zakrátko, zakrátko.
Žádné zvíře divoké, divoké, divoké,
na můj dům si netroufne, netroufne, netroufne.“*

„O jakém zvířeti to zpívá?“ zeptal se Nif-Nif Nuf-Nufa.

„O kom to zpíváš?“ zeptal se Nuf-Nuf Naf-Nafa.

„O vlku,“ odpověděl Naf-Naf a zabetonoval ještě jeden kámen.

„Podívejte se, on se bojí vlka!“ řekl Nif-Nif.

„Bojí se, že ho vlk sní!“ dodal Nuf-Nuf.

A nálada bratříčků se ještě zlepšila.

„Kde by se tu vzal vlk?“ řekl Nif-Nif.



„Žádní vlci nejsou! Je to prostě strašpytel!“ řekl Nuf-Nuf. A oba začali zpívat a tancovat:

*„Z vlka strach my nemáme, nemáme, nemáme,
a proto si zpíváme, zpíváme, zpíváme.“*

Chtěli tak pozlobit Naf-Nafa, ale ten se ani neohlédl.

„Pojďme, Nuf-Nufe,“ řekl Nif-Nif, „tady nemáme co hledat!“

A oba hrdinové šli na procházku. Cestou si zpívali a tancovali a v lese nadělali tolik hluku, že probudili vlka, který spal pod vysokou borovicí.

„Co je to za hluk?“ nespokojeně zavrčel zlý a hladový vlk a odběhl k místu, odkud se ozývalo pískání a chrochtání dvou malých hloupých prasátek.

„Nu, tak kde jsou ti vlci!“ říkal si Nif-Nif, který viděl vlka jen na obrázku.

„Jestli se ukáže, zakroutíme mu nosem, aby věděl!“ dodal Nuf-Nuf, který živého vlka také nikdy neviděl.

A bratříčkové se zase rozesmáli a spustili písničku:

*„Z vlka strach my nemáme, nemáme, nemáme,
a proto si zpíváme, zpíváme, zpíváme.“*

A najednou uviděli opravdového vlka!

Stál za velikým stromem a vypadal strašně, jak mu tak svítily zlé oči a cenil zuby, že Nif-Nifovi i Nuf-Nufovi přeběhl mráz po zádech a tenké ocásky se zachvěly. Ubohá prasátka se strachy nemohla ani hnout.

Vlk se připravil ke skoku, cvakl zuby, mrkl pravým okem, avšak prasátka najednou přišla k sobě a s pískotem, jenž se rozléhal po celém lese, se dala na útěk. Ještě nikdy v životě nemusela tak utíkat! Každé běželo ke svému domečku, jako když mu za patami hoří.

První doběhl ke své slaměné chaloupce Nif-Nif, zabouchl branku a sotva zavřel dveře, už u ní byl i vlk. Koukal na klávesnici zámku a říkal si: „Copak tam to hloupé prasátko asi zadalo za heslo? Zkusím, jestli tam nezůstalo výrobní heslo.“ Vlk vyťukal na klávesnici číselný kód 1234. Ejhle, branka se otevřela a už byl u dveří domku, za kterými se strachy třásl Nif-Nif. „Okamžitě otevři dveře,“ hrozivě zavrčel vlk, „nebo je vyvrátím!“

„Ne,“ zapištěl strachy Nif-Nif, „neotevřu!“

Za dveřmi byl slyšet dech strašného zvířete.

„Okamžitě otevři dveře,“ znovu zavrčel vlk, „protože jestli neotevřeš, zafoukám tak, že se celý tvůj dům rozsype!“

Nif-Nif však už strachy nemohl odpovědět. A vlk začal foukat: „F-f-f-u-ú-ú!“

Ze střechy chaloupky létala stébla slámy, stěny se trásly.

Vlk se ještě jednou pořádně nadechl a zafoukal podruhé: „F-f-f-u-ú-ú!“

Na třetí vlkovo zafoukání se dům rozletěl na všechny strany, jako když ho rozmetá vichřice. Vlk cvakl zuby přímo před rypáčkem malého prasátka. Nif-Nif se však uhnul a dal se na útěk. Za okamžik byl už u plotu Nuf-Nufa. Ten slyšel kvičení bratříčka, čekal u branky a jakmile Nif-Nif proběhl, rychle za ním zavřel a utekli se schovat do jeho domečku.

Sotva se bratříčkové zavřeli, uslyšeli hlas vlka u branky:

„Nu, teď si pochutnám na dvou prasátkách!“

Nif-Nif a Nuf-Nuf na sebe ustrašeně pohlédli. Vlk začal zkoušet heslo na branku Nuf-Nufa. 1234 nefungovalo, tak si začal lámat hlavu, copak asi tohle prasátko mohlo nastavit za heslo.

Vlkovi se na heslo nedařilo přijít, a proto vymyslel malou lest.

„Rozmyslel jsem si to,“ řekl nahlas, aby ho bylo dobře slyšet v domečku, „nebudu jíst neduživá prasátka! Raději půjdu domů.“

„Slyšel jsi Nuf-Nufe?“ zeptal se Nif-Nif. „Řekl, že nás nebude jíst! Prý jsme neduživá!“ dodal.

„To je dobře!“ řekl Nuf-Nuf a přestal se klepat strachy.

Bratříčkům se hned vrátila dobrá nálada a zazpívali si, jako by se nic nestalo:

*„Z vlka strach my nemáme, nemáme, nemáme,
a proto si zpíváme, zpíváme, zpíváme.“*

Ale vlka ani nenapadlo odejít. Jak uslyšel jméno jednoho prasátka, napadlo ho zadat „NufNuf“ jako heslo na branku. „Cvak“ a také branka Nuf-Nufa se otevřela. Vlk zabušil na dveře a zařval: „No počkejte! Z vašeho domu teď zůstanou jen třísky!“

A začal foukat. Dům se trošku naklonil. Vlk zafoukal podruhé, potřetí a pak počtvrté.

Ze střechy létalo listí, stěny se chvěly, ale domek přece jen stál. A teprve když vlk zafoukal popáté, dům se zachvěl a rozbořil se. Jenom dveře ještě několik minut držely uprostřed těch rozvalin.

Strachy bez sebe se prasátka dala na útěk. Sotva pletla nožičkami, každá štětina se na nich chvěla a v rypáčkách jim vyschlo. Bratříčkové běželi k domečku Naf-Nafa.

Vlk je doháněl obrovskými skoky. Jednou div že nechytil Nif-Nifa za zadní nožičku, ale ten v pravou chvíli přidal do běhu. Také vlk však přidal! Byl si jist, že tentokrát už prasátka neutečou.

Ale zase neměl štěstí.

Prasátka se rychle přehnala kolem velké jabloně, jen taktak že do ní nevrazila. Vlk však nestačil včas uhnout a vletěl do stromu. Z jabloně se na něho sesypala jablka a jedno obzvláště veliké a tvrdé ho uhodilo mezi oči. Na čele vlkovi naběhla obrovská boule.

Zatím Nif-Nif a Nuf-Nuf polomrtví strachy doběhli k obydlí Naf-Nafa.

Bratr je pustil brankou, zabouchl ji a otevřel bratrům svůj dům. Ubohá prasátka byla tak ustrašená, že ani nemohla něco říci. Mlčky se vrhla pod postel a tam se schovala.

Naf-Naf se však ve svém kamenném domě vlka ani trošku nebál. Rychle zavřel dveře na závoru, sedl si na stoličku a hlasitě spustil písničku:

*„Nemá zlý vlk tolik sil, tolik sil, tolik sil,
aby dveře vylomil, vylomil, vylomil.“*

Vtom už ale vlk lomcoval s brankou. S heslem Naf-Nafa si nevěděl vůbec rady. Nic nefungovalo, a tak se rozhodl ostrý plot překonat. Nanosil si k plotu kamení a kletí. Začal na ledabyle naházenou hromadu opatrně lézt. Jenže jak byl těžký a udělal krok přes plot, hromada povolila a vlk se napíchl na ostré plaňky. „Jau-vajs!“ zařval vlk bolestí. Jak se na plotu bolestí vrtěl, roztrhl si kožich a spadl na zem. Ovšem už za brankou. Všechno ho bolelo, nechtěl se ale vzdát pochoutky. Sotva se dobelhal ke dveřím a vztekle na ně zabušil.

„Kdo to tluče?“ klidně se zeptal Naf-Naf.

„Nemluv a otevři!“ ozval se strašlivý hlas vlka.

„Ale, ale! Ani nápad!“ rozhodným hlasem odpověděl Naf-Naf.

„Ach tak? Nu počkejte! Sním vás všechny tři najednou!“ zakřičel vlk.

„Jen to zkus!“ odvětil za dveřmi Naf-Naf, a dokonce ani nevstal ze své stoličky.

Věděl, že ani jemu, ani jeho bratrům v pevném kamenném domě nehrozí žádné nebezpečí.

Tehdy se vlk zhluboka nadechl a foukl ze všech sil. Ale ať foukal sebevíc, ani ten nejmenší kámen se nepohnul.

Vlk námahou až celý zmodral.

Dům stál jako opravdová pevnost. Vlk začal třást dveřmi. Ale dveře také nepovolovaly.

Vzteky začal vlk hryzat a drápat kamenné stěny domu, ale jen si zlámal drápy a vylámal zuby. Hladovému a zlému vlkovi nezbývalo nic jiného než odejít, odkud přišel.

Najednou si však všiml velkého širokého komínu na střeše.

„Á-á-á! Tímto komínem se dostanu do domu!“ zaradoval se vlk.

Opatrně vlezl na střechu a zaposlouchal se. V domě bylo ticho.

„Přece jen si dnes dám k večeři čerstvé selátko,“ pomyslel si vlk, oblízl se a začal lézt do komína.

Jakmile se však začal spouštět komínem, prasátka uslyšela šramot.

A když se na poklici kotlíku, který stál na ohništi, začaly sypat saze, chytrý Naf-Naf hned věděl, co se děje.

Vrhl se ke kotli, v němž se vařila voda, a sundal z něho poklici.

„Prosím, pojdte dál!“ řekl Naf-Naf a spiklenecky mrkl na své bratříčky. Nif-Nif a Nuf-Nuf se už docela uklidnili a se šťastným úsměvem obdivovali svého chytrého a statečného bratra.

Prasátka nemusela dlouho čekat. Vlk, černý jako kominík, spadl přímo do vařící vody.

Ještě nikdy ho nic tak nebolelo!

Vyvalil oči, celý se naježil.

S divokým řevem vyletěl opařený vlk komínem zpátky na střechu, skutálel se z ní na zem, udělal čtyři kotrmelce, projel po svém ocase kolem zavřených dveří a vrhl se do lesa.

Tři bratříčkové, tři malá prasátka, se dívala za ním a radovala se, že dala tomu rošťákovi za vyučenou. A pak si zazpívala svou veselou písničku:

*„Projdi třeba celý les, celý les, celý les,
pevnější dům nenajdeš, nenajdeš, nenajdeš.“*

*Žádné zvíře divoké, divoké, divoké,
na náš dům si netroufne, netroufne, netroufne.*

*Vyhnali jsme vlka ven, vlka ven, vlka ven,
nevrátí se nikdy sem, nikdy sem, nikdy sem."*

Od té doby žili všichni tři bratříčkové svorně v kamenném domečku, Nif-Nif i Nuf-Nuf se polepšili a přestali být lajdáci. Po vzoru svého bratra už nešidili práci a také s nastavováním hesel si začali dávat opravdu záležet. Když si pak bráškové koupili svoje první mobilní telefony, dali si s vymýšlením svého hesla pořádnou práci. Nezáleží totiž na tom, jestli chráníme dveře svého domečku nebo své poklady v mobilu. Vždyť se přeci ukázalo, jak moc se vyplatí mít dobré heslo!

A to je vše, co víme o třech malých prasátkách – Nif-Nifovi, Nuf-Nufovi a Naf-Nafovi.



Vysvětlivky

Milí čtenáři Kyberpohádek,

ptají se Vás děti na počítačové termíny v Kyberpohádkách? V této kapitole „první pomoci“ jsme pro Vás připravili velice stručné a základní vysvětlení odbornějších pojmů.

Heslo. Řetězec znaků potřebný pro naše připojení k internetu. Silné heslo je pro neoprávněnou osobu velmi komplikované uhodnout. Slabé heslo lze uhodnout snadno (např. moje jméno, datum narození, město, ve kterém bydlím apod.) a špatně tedy chrání. Heslo má znát jen ten, kdo má mít jeho prostřednictvím někam přístup.

Zámek na heslo. Technologické zabezpečení, které chrání určité místo (např. branku nebo dům) před neoprávněným přístupem. Používá se k ověření, že osoba, která se pokouší o přístup, má správné heslo, aby se dostala dovnitř.

Zkoušení hesla. Tento termín se vztahuje k útoku, při kterém útočník zkouší různá hesla nebo kombinace, dokud nenajde správné. V textu to dělá vlk, když zkouší různé kombinace hesel (např. 1234), aby se dostal do domku prasátka.

Kybernetická lest. Taktika, při které útočník (v tomto případě vlk) manipuluje s obětí (prasátkou), aby je zmátl nebo přiměl k tomu, aby se odhalila. Tento typ podvodu nebo manipulace se často používá v kybernetickém prostoru, kdy útočníci používají dezinformace nebo jiné techniky, aby získali přístup k citlivým informacím.

Poděkování

Poděkování patří zejména tvůrčímu týmu Centra kybernetické bezpečnosti, z. ú.

Jmenovitě:

- Tomáši Müllerovi, Danielu Kočímu a Petru Jiráskovi za ideový koncept, scénář a texty.
- Tomáši Müllerovi, Danielu Kočímu, Marianě Vrbíkové, Petře Sobkové a Marku Vrbíkovi za textové provedení.
- Davidu Vlčkovi za výtvarné provedení.
- Danielu Kočímu a Davidu Vlčkovi za produkci a finální grafickou úpravu.
- Vladkovi Trešlovi a Petru Jiráskovi za zpracování vysvětlivek.

Projekt Kyberpohádky II podpořila řada významných organizací. Poděkování patří zejména společnosti Vodafone a Evropské unii za kofinancování projektu.

Děkujeme.

V Praze dne 31.12.2024

Jan Dienstbier

vedoucí projektu Kyberpohádky II,
Centrum kybernetické bezpečnosti, z. ú.





Spolufinancováno
Evropskou unií

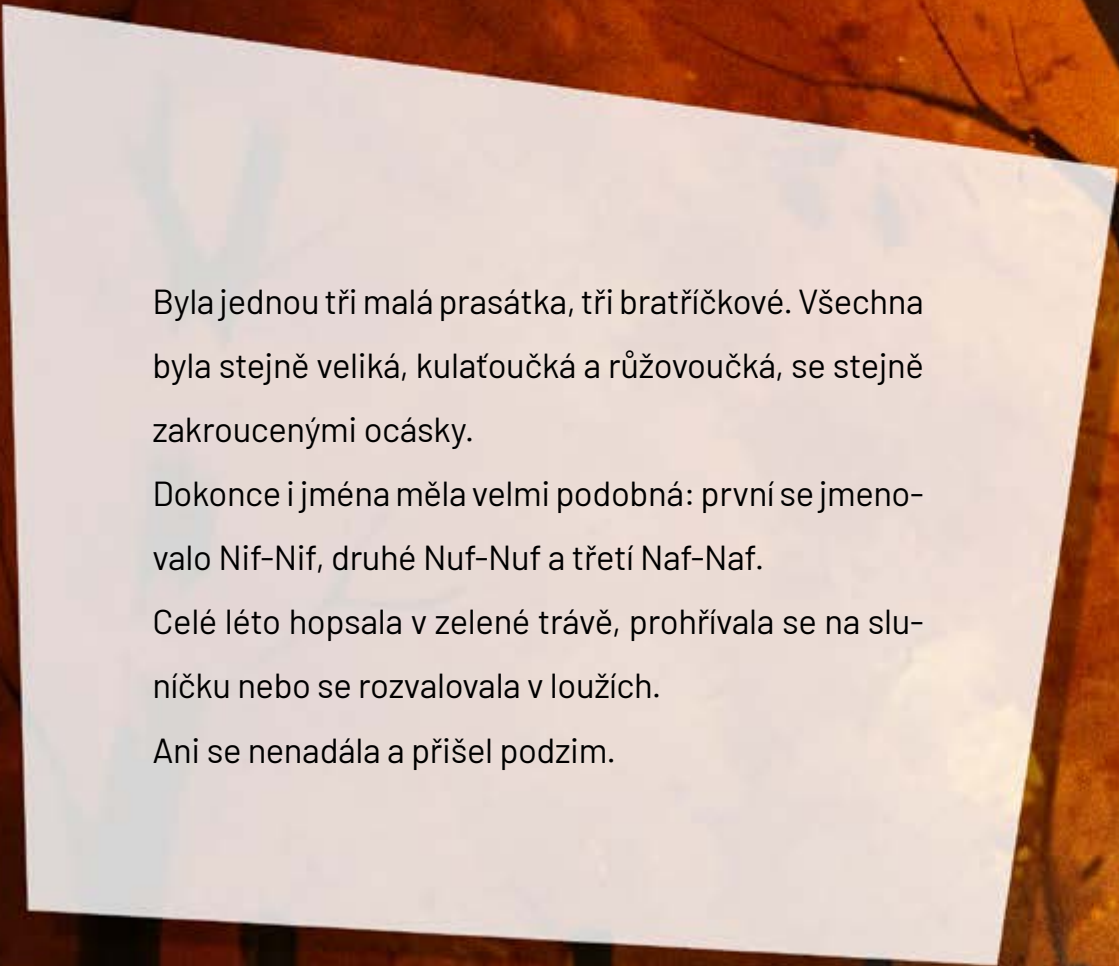


NCC-CZ
CZECHIA CYBERSECURITY
COORDINATION CENTRE

Vydání elektronické knihy Kyberpohádky II bylo podpořeno v rámci realizace projektu „National Coordination Centre in the Czech Republic“, project number: 101127941



Vodafone podporuje bezpečné chování dětí na internetu a výchovu kybernetické bezpečnosti. Tipy, jak na to, najdete na vodafone.cz/digitalni-rodicovstvi.
Tam si také můžete tuto knihu prolistovat v elektronické podobě.



Byla jednou tři malá prasátka, tři bratříčkové. Všechna byla stejně veliká, kulaťoučká a růžovoučká, se stejně zakroucenými ocásky.

Dokonce i jména měla velmi podobná: první se jmenovalo Nif-Nif, druhé Nuf-Nuf a třetí Naf-Naf.

Celé léto hopsala v zelené trávě, prohřívala se na sluníčku nebo se rozvalovala v loužích.

Ani se nenadála a přišel podzim.